

EGYETÉRTÉS

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési ár helyben és vidéken:

Egy hónapra 35,000 korona.

AVAV Egyes szám ára 1500 korona. AVAV

Kiadja:

Debreczen az. kir. város és a főszántúli református egyházkerület Könyvnyomda-vállalata.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kossuth-utca 2. szám alatt, városháza-épület. Telefonszám: 4.

A bolsevizmus veszedelméről

még mindig tartanak a külföldön. Nagy Emil legalább azzal jött haza Londonból, hogy a Hangyának szükséges külföldi kölcsönt csak abban az esetben folyósítják, ha a kormány az állam nevében felelősséget vállal a kölcsön visszafizetésénél. Az összegért a bolsevizmus újból uralomra jutásának esetére.

Ez a hír, amit Nagy Emil a nemzetgyűlés nyílt ülésén mondott el, nem okozott nagyobb érzéklődést. Az ügy inkább csak abban a vonatkozásban keltett némi emóciót, vajjon a kormánynak kell-e vállalni ezt a felelősséget, vajjon jól teszi-e, hogyha nem vállalja, s vajjon a kormány elhatározásának milyen hatása van nemzetünk gazdasági életére.

Pedig eme hír felett nem szabad olyan könnyedén napirendre térni. Nagy Emil egész egyénisége garancia abban a tekintetben, hogy sem őt meg nem tévesztették, sem ő nem tér el hajszálra sem az igazságtól. Egészen bizonyos tehát, hogy az angol bankok és pénzemberek azért vonakodnak Magyarországra külön garancia-vállalás nélkül kölcsönt adni, mert nem tartják kizártnak a bolsevista rendszernek ide visszatérését.

Ebből pedig két nagy és komoly tanulságot kell levonnunk. Az egyik az, hogy az úgynevezett emigráció külföldi tevékenységét nem szabad olyan jelentéktelenné és hatásvénytelenné tekinteni, mint aminek azt nálunk a legtöbben nézik. Nyilvánvaló, hogy egyrészt Károlyi Mihály és társai, másrészt a kimondottan bolsevista irányú emigránsok párját ritkító erőfeszítést teljesítenek a külföld legkülönbözőbb államai-ban, s hogy ez a munkájuk épen nem hatástalan, sőt nagyon sok kedvező körülmény segíti őket annak a látszatnak a keltésében, hogy ők a nemzeti szabadság, szabadelvűség, polgári munka, béke és demokrácia mártirjaiként voltak kénytelenek hazájukból menekülni. Ez pedig kétségkívül alkalmas arra, hogy odakünn bizonyos nép szerűséget biztosítson a számukra, amit megfelelő módon ellen súlyozni úgy az itthoni viszonyok vezetésében, mint a külföld kellő felvilágosításával a kormány legnehezebb és legkomolyabb feladatai közé tartozik.

A másik meg az, hogy idehaza sem szabad a bolsevizmus ügyét egyszerűen orosz álmok gondolatául, amelyből is-

tennek hála felébredtünk. Nem szabad azt gondolni, hogy most már nyugodtan élhetünk, rendelkezhetünk tetszésünk szerint, igazíthatjuk a dolgainkat úgy, ahogy legjobbnak látjuk. Az óvatosságnak még nagyon itt az ideje. Még nem mult el felőlünk teljesen a veszedelem. Úgy vagyunk, mint a ködön járók, magunk nem látjuk a felőlünk vonuló felhőt, de azok, akik távol tőlünk, napfényben élnek, látják a fellegek uszását körülöttünk. Azok látják, hogy

még kitörhet a zivatar, amelynek lehetőségére mi magunk már nem gondolunk.

Ezért szükséges az, hogy a magyarságnak minden része, akinek csak becses a maga nemzete és hazájának fennmaradása, összetartszon és álljon ellent osztályok és pártok, fajok és felekezetek közti viszálykodásoknak, és álljon ellent minden bizonytalan kísérletnek, mely a mostani nem a legjobb helyzetből talán a legrosszabbhoz vezetne bennünket.

A nemzetgyűlés befejezte az appropriációs javaslat vitáját.

Budapest, március 13. A nemzetgyűlés mai ülését háromnegyed 11 órakor nyitotta meg Zsitvay Tibor alelnök. Az appropriációs javaslat-hoz elsőnek Huszar Károly szólal fel. Szemrehányást tesz az egész országnak és a nemzetgyűlésnek azért a fásultságot és közömbös-séget, amellyel ezekben a sorsdöntő időkben a nemzet legszentebb érdekei iránt viselkedtek. Erkölcsei kötelességének tarja mindenkiné, ha mandátumot vállalt, hogy ezen a helyen megmondja a véleményét. A hazafiúi fájdalom csavarja össze szívével olyan napokban, amelyeken több törvényjavaslatot fogadnak el felszólalás nélkül, mikor néhány képviselő van a Házban. A jogrend felbomlását és

általában az ország bajait első-sorban annak tulajdonítja, hogy az országban a legfőbb tekintély, a királyi trón, a forradalom által fel lett borítva.

Senki sem akar puccsszerűleg hozzá nyulni ezekhez a kérdésekhez, de Magyarországon nem juthatunk közelebb nemzeti ideálainkhoz, csak úgy, ha a régi történelmi királyság álláspontjára visszajutunk.

Kifejti ezután, hogy a mai gazdasági leromlottság olyan események következménye, amelyeknek nem a magyar nemzet volt az előidézője.

A magyar nemzet nem akart háborút

és a magyarság nem akarta a forradalmat. Így kell, hogy mindent lásson a külföld.

Sorsdöntő időkben élünk, az egész emberiséget és Európát érintő nagy tárgyalások folynak most a külföldön. Ezekben a tárgyalásokon dől el Magyarország jövőbeli sorsa, nekünk tehát első kötelességünk, hogy Magyarország helyzetéről tájékozódjunk a külföldön. A kisebbségi kérdést fel kell vetni a Népszövetség előtt. Arra kell törekednünk, hogy a népszövetség ne a legyőzött népek kintzó kazamatája, hanem a beteg népek szanatóriuma legyen.

Ezután gazdasági kérdésekkel foglalkozik. Egy tönkrement országot egészségessé csak a magángazdaság talpraállítása lehet tenni. A magángazdaságok megterhelése terén tovább mentünk, mint amennyire kellett volna menni.

Arra kéri a pénzügyminisztert, hogy változtassa meg az addigi szorzószámot és enyhítse a forgalmi adót. Majd a munkáskérdéssel foglalkozik. A magyar politikának évtize-

des hibája, hogy a szociáldemokrácia teoretikus kérdését a magyar munkásosztály problémájával egy fazékba dobta. A forradalom után úgy látszott, hogy a munkásosztály is rájött arra, hogy a proletárdiktatúra nem a munkásuralom korszáka, hanem néhány ember diktatúrája volt az egész társadalommal szemben. Az államnak és munkásnak kezét kell nyújtania egymásnak. A választójogot minden arra erkölcsleg méltó polgárnak meg kell adni. A titkos szavazás híve. A nőknek is szavazati jogot kíván.

Kiss Menyhért felszólalása után, mivel több szónok nincsen, az elnök a vitát bezárja.

Bud János pénzügyminiszter válaszul az elhangzott kifogásokra. Minden törekvése arra irányul, hogy a kiadásokat csökkentse s a takaré-

kosságot az államélet egész területén keresztül kell vinni. A bevételeknél egyes tételek óriási megterheléseket raknak a gazdasági életre. De ezek csak ideiglenesek. A forgalmi adót sem lehet a mai keretek között fentartani.

Az adópolitikai igazságtalanságokat meg kell szüntetni, vagy 1926-ig mérsékelni.

A bevételek fokozásáról szó sem lehet. Védelmébe veszi a főbiztost, akinek a működése tárgyilagossá. Meggyőződése, hogy a magángazdaságok válsága csak átmeneti. Ő már hivatalba lépésekor felszabadította a gazdaságokat. A kereskedelemben túl nagy a létszám. A kormány mindent megtesz, hogy segítsen a kereskedelemben. — A moratóriumot nem helyesli. A mezőgazdasági hiteltől szóló törvényjavaslat legközelebb a nemzetgyűlés elé kerül. A koronánk stabilizálásával külön szorzószámra nincsen szükség.

Mokesay Zoltán, mint a kivándorlási bizottság előadója betervezi a bizottság jelentését a belügyminiszternek több rendbeli intézkedések tárgyában.

Nagy Emil félrcélt szavai magyarázása címén szólal fel. Kijelenti, hogy Bud János pénzügyminisztert a magyar közélet olyan jeles emberének tartja, hogy minden szavát gyönyörűséggel hallgassa. Nem akarja a kormányt támadni, mert ő csak azt mondotta, hogy Angliában a magántőkéségek több millió font hitelt ajánlottak fel beruházásokra, csupán az állam garanciáját kérték.

Az elnök javaslatára a Ház kimondja, hogy legközelebbi ülését kedden délelőtt tartja a mai napirenddel.

Az ülés 3 órakor ért véget.

Be kell jelenteni a nyugdíjas tiszteknek polgári foglalkozásukat.

Budapest, márc. 13. Minden nyugdíjas tiszt köteles bejelenteni mostani foglalkozását. Ha ez nem felel meg a tiszt állás tekint-

télyének, vagy tiszt rangjáról, vagy állásáról le kell mondani. A legtöbb nyugdíjas tiszt ma polgári állás nélkül van.

Március tizenötödiki ünnepségek Debreczenben.

A református főgimnázium ünnepe.

A debreceni református főgimnázium „Arany János Ifjúsági Önképzőköré” március hó 15-én, d. e. fél 11 órai kezdettel az intézet tornatermében emlékülne-pélyt rendez, amelynek műsora a következő:

1. Petőfi induló. Ének és zenekarra átírta és vezényli Szücs Gergely zenetanár.
2. Petőfi: Talpra magyar! Szavalja Besse Miklós 8. o. t.
3. Nem, nem soha! Énekli a főgimn. férfiak.
4. Jókai Mór szerepe 1848 március 15-én. Irta és felolvassa Uray Sándor 8 o. t., az Önképzőkör elnöke.
5. Petőfi verseket szaval Füstí Lajos 6 o. t.
6. Guyon induló. Játssza az if-

jusági zenekar Szücs Gergely zenetanár vezetésével.

Helyárok: Ülőhely I—V. sor 5000 K., VI—XV. sor 3000 K., XVI—XX. sor 2000 K. Állóhely 1000 K. Felülfizetéseket köszönettel fogadnak és hírlapilag nyugtáznak. Műsor ára 1000 K.

Március 15-iki ünnepély az Ipartestületnél.

Az Ipartestület elnöksége és előljárósága az Iparoskörrel karöltve ez idén méltó keretek között kíván megemlékezni március 15-éről. Nagyban folynak az előkészületek, hogy az ünnepély, amelyet vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel a testület dísztermében tartanak meg, méltó legyen a nagy nap emlékéhez. Ez ünnepélyre a hazafias iparos társadalmat meghívja az Ipartestület el-

nöksége. A részletes műsort vasárnapi számunk közli.

A női felső kereskedelmi iskolában.

A debreceni négy évfolyamu női felső kereskedelmi iskola önképző köre március 15-én, d. u. 4 órai kezdettel ünnepélyt rendez az iskola tornatermében a következő műsorral: 1. Himnusz. Énekli az énekkar Csösz László tanár vezetésével. 2. Végvári: Mindhalálig. Szavalja Somogyi Etelka. 3. Bramhs: Magyar táncok. Zongorázza Hertelendy Márta. 4. Ünnepi beszéd. Mondja Mezey Béla vallástanárr. 5. Magyar dalokat énekel Munkás Ilona, zongorán kíséri Hertelendy Márta. 6. Szilágyi Béla: Székely tavasz. Szavalja Muszter Margit. 7. Szózat. Énekli az énekkar. Jegyek az iskola igazgatóságánál és az előadás előtt kaphatók. Ülőhely 10 ezer K, állóhely 5 ezer K.

A homokkerti ref. olvasókörben.

A homokkerti ref. olvasókör 1925 március 15-én d. u. 4 órai kezdettel az olvasókör helyiségében hazafias emlékünnepeket rendez, melynek műsora a következő: 1. Himnusz. Énekli a homokkerti dalárda. 2. Petőfi Nemzeti dalát szavalja Tóth Gyula. 3. Ünnepi beszéd. Tartja Berény Barnabás. 4. Petőfi: Élet vagy halál. Szavalja Kiss István. 5. Szávay Gy.: Március 15. Szavalja Keresztély Mihály. 6. Szózat. Énekli a homokkerti dalárda. Belépti díj nincs. Az előadást jelzett időben pontosan kezdjük.

A kereskedőtársulati tanonciskolában.

A debreceni kereskedőtársulati tanonciskola önképző köre Jókai Mór születése 100. évfordulójának és 1848 március idusának emlékére március 15-én, vasárnap d. e. 11 órakor, alábbi műsorral az intézet tornatermében ünnepséget rendez. 1. Himnusz. Énekli az ifj. énekkar. 2. Megnyitó beszédet mond Székely Simon, az önképzőkör vezető tanára. 3. Nemzeti dal. Irta Petőfi Sándor. Szavalja Molnár Dezső III. B) oszt. t. 4. Jókai. Prologus születésének 100. évfordulójára. Irta Havas István. Szavalja Erdei József II. B) o. t. 5. Népdalokat énekel zongorakiséret mellett Kiss Béla III. A) o. t. 6. Jókairól beszél Ujvári István III. A) o. t. ifj. elnök. 7. Mondj mesét Jókai. Irta ifj. Wlassics Gyula. Szavalja Fodor Lajos II. B) o. t. 8. Régi

dal, régi dal... Zongorakiséret mellett énekli Czitrom Géza I. o. t. 9. A plévnai hősök. Irta Jókai Mór. Szavalja Sipos Tibor III. A) o. t. 10. Népdalokat énekel az ifj. énekkar. A tanonciskola növendékeinek a megjelenése kötelező, a főnök urakat és az érdeklődőket pedig szívesen látja az igazgatóság.

A Debreceni Kereskedőtársulati Polgári Fiúiskolában.

A debreceni kereskedőtársulati polgári fiúiskola „Vörösmarty Mihály” ifj. önképző köre március 15-én, vasárnap d. e. fél 10 órakor alábbi műsorral iskolai

ünnepet tart 1848 március idusának emlékére. Műsor: 1. Himnusz. Énekli az ifj. énekkar. 2. Nemzeti dal. Irta Petőfi Sándor. Szavalja Farkas Lajos III. o. t. 3. Ünnepi beszédet mond Szakmáry Gyula tanár. 4. Az 1848-iki kokárda. Irta Jókai Mór. Szavalja Sipos Endre IV. B) o. t. 5. Dalok a János vitézből. Játssza az ifjúsági zenekar. 6. Március idusa. Irta Porlik Andor. Szavalja Pilka János III. A) o. t. 7. Népdalokat énekel az ifj. énekkar. 8. Utca szegletén ül a csonka hős. Irta Jókai Mór. Szavalja Walkó Márton IV. B) o. t. 9. Indulók. Énekli az ifjúsági énekkar.

Fővárosi írók Debrecenben.

A „Nyugat” irodalmi estélye.

Magas nivóju s igazi irodalmi élvezetet ígérő estélyt rendez a fővárosi írói világának néhány országos hírű kiváló tagja, a Nyugat munkatársai. Április 5-én, este az Arany Bikában remek műsoros estélyt tartanak. A résztvevők közül felemlítjük Kosztolányi Dezsőt, a magyar líra egyik büszkeségét, aki ujabban két regényével keltett nemcsak itthon, hanem külföldön is méltó elismerést s akinek irodalmi cikkeit a Pesti Hírlapból, az Új Nemzedékből jól ismeri a magyar közönség.

Krudy Gyula zamatos magyar-ságát, a régi nemesi kuriák, leltűnt nemzedékek varázsos szavú leíró mesterét nemcsak a fővárosi lapokból, gyönyörű regényeiből, a Vörös postakocsi, Sinbád utazása stb. ismeri a közönség, hanem abból az időből, mikor Ady Endre hajdani íróasztala mellett dolgozott egy füstös kis debreceni redakcióban...

Tersánszky Jenő őseredeti és izmos tehetsége egész sor érde-

kes és érdekfeszítő regényben s egy kedves-bajos színdarabban nyilatkozott meg eddig. Kesernyész humora, nagyszerű alakító tehetsége a legkedveltebb s a legolvasottabb magyar írók közé emelik.

Ady Endre zsenijének is szépen és méltóan áldoznak az estélyen. Hoór-Tempis Erzsébet, a legkiválóbb magyar dalénekesnők közé tartozik s valóban hivatott arra, hogy Ady lelkét tolmácsolja a debreceni közönségnek. A műsornak még számos meglepetése is lesz, miért is kétségtelen, hogy az irodalmi estély a szezon irodalmi szenzációjává nővi ki magát. Jegyeket az Arany Bika portásánál le lehet már most előjegyezni, valamint az összes könyvkereskedésekben. A Nyugat minden negyedéves előfizetője (120 ezer K) egy elsőrendű belépőjegyre tarthat számot. A tiszta jövedelemből az újságíró egyesület részesedik. Az estély iránt oly nagy az érdeklődés, hogy célszerű a jegyeket előjegyezni.

Nyolc hónapi börtönbüntetésre ítélte a törvényszék Kun Gergelyt, a debreceni vasuti pályaudvar szarkáját.

Ismeretes, hogy az államvasutak debreceni raktárát 1924 június havában ismeretlen tettesek feltörték és onnan nagyobb értékű ruhaneműt ellopottak. A rendőrség a több milliós lopás ügyében nyomozást indított és kiderítette, hogy a Máv. raktárában Kun Gergely nap-

számos tört be és az onnan hiányzó textil anyagokat ő lopta el. A rendőrség azonnal lefoglaltatta Kun Gergelyt és rövid nyomozás után megállapította, hogy kik az orgazdák.

A debreceni törvényszék tegnap tartotta meg ebben az ügyben a főtárgyalást és több tanu-

kihallgatása után meghozta az ítéletet, mely szerint Kun Gergelyt betöréses lopás miatt 8 hónapi börtönrre és három évi hivatalvesztésre ítélte. Magyar Mihálynét pedig, aki 3 méter klot ujabélést vett meg Kun Gergelytől, orgazdaság miatt 1 hónapi fogházra ítélte, valamint Bugie Ferencnért orgazdaság miatt 330 ezer korona pénzbüntetésre ítélte, ellenben felmentette Varga Sándornét és Tökés Bélát az orgazdaság vádjá alól.

Az ítélet ellen az ügyész súlyosbbitásért, az elítéltek pedig védőik útján enyhítésért felebebezték.

A hajdudorogi gör. kath. püspökség.

Értesülésünk szerint a dorogi püspök székhelyének kérdése még nincsen véglegesen elintéztve. Debrecenben reszideált eddig a püspök, aki az ismeretes bombamerénylet után Nyiregyházára tette át székhelyét. Legújában Hajdudorogon mozgalom indult meg, hogy a gör. katolikus püspök székhelye Hajdudorog legyen, mert a görög katolikusok ott élnek a legnagyobb számban és az egyházmegye elnevezését is Hajdudorogról nyerte.

A kuria elvi jelentőségű döntése egy nyugalmazott vasutas ügyében.

A helyivasut részvénytársaságnak több nyugdíjas alkalmazottja van, a kik papirkoronában kapják meg a bekezdőben meghatározott nyugdíjukat. Az alkalmazottak viselték ezt a nekik egyáltalán nem méltányos helyzetet, mivel semmiféle törvény nem intézkedett jobb elbánásuk iránt. Azonban H. J. nyugalmazott mozdonyvezető pert indított a helyivasut ellen és kérte nyugdíjának a felemelését.

Ezzel a perrel vegsőfokon most foglalkozott a Kuria és elvi döntésében elfogadta a felperes álláspontját a méltányosság alapján s nyugdíjait évi 240 aranykoronában szabta meg és kötelezte a Helyivasutat ennek a felemelt nyugdíjnak visszamenőleges kiutalására s egyúttal a perfizetésére is. Ez a határozat most a többi nyugdíjasoknak is irányt ad, hogy nyugdíjuk kielégítését hasonló módon, mint H. J., követeljék.

TÁRCA.

Zavaros Időkből.

Nagy János uram az 1919-ik évben 70 éves öreg ember volt. Felelőse két esztendeje hogy elhalt, egyetlen fia pedig elesett a harcokban. Leszámitva távoli rokonait, jórformán senkije sem volt. Mióta felesége és fia nem élnek, az öreg ember állandóan betegeskedett. Kisebbszerű külvárosi házacska és ahoz tartozó félhold szőlő volt vagyona, amelynek szerény jövedelméből éledgett, miután már dolgozni nem tudott. Amíg bírta, pálinkafőzéssel foglalkozott. Törkölyből, borseprőből és gyümölcsfélékből kisüsti pálinkát főzött. Régebben ismeretes pálinkafőző volt Debrecenben. Az általa főzött szeszt inkább orvoságnak használták, mint élvezetül, vetekedett az a francia konyakkal. Azonban a háboru alatt a kormány feleslegesnek találta a kisüstőket és elrekvírálta. Elvették a Nagy János üstjét is, s így megfosztották főzési forrásától. Nem maradt más neki, mint a ház és szőlő hozadéka, amelyek össze-
tette is keveset adtak.

A nevezett esztendő tavaszi hónapjának egyik reggelén, a nyugalmazott pálinkafőző, mint gyengélkedő öreg, ágyában heverészve, pápaszemen keresztül újságot olvasott. Akkor divatos című lapnak egyik friss példányát böngészte. Ugy látszott, hogy amiket abból olvasott, nem igen nyherhette meg tetszését, mert meg-meg csóválta ősz fejét és a hírlapot letette, meg felvette, mintha nem akarna hinni szemének, vagy nem értené a dolgot. Iagz, hogy kevés idejig járt ő iskolába, szülei szegények voltak, nem járathatták tovább, talán egy vagy két évig, amíg írni, olvasni megtanult, de azért értelmes ember volt. Iskolai képzettsége hiányait olvasgatással és más uton pótolta. Vallásossága és az egyház ügyeiben való buzgólkodása folytán, abban a megtiszteltetésben részesült, hogy presbiternek is beválasztották.

Vajjon mi lehetett abban az újságban, hogy annyira megragadta figyelmét? Hát bizony az ő előtte nagyon különös, de a félrevezetett tömeg előtt gyönyörűséges és népszerű dolog volt az. Tudniillik az állott ott, hogy a proletár diktatura a magántulajdont szocializálja.

Ez volt az a rébusz, amit Nagy János uram az ő szavajárása sze-

rint: „gyenge eszével” sehogysem tudott felfogni. (Bizony még az okosnak híresztelt emberek sem értették meg azt.) Hogy az ő csekély vagyunkája, amit egész életén át keresztül koplalva, rongyoskodva, a pálinkafőzéssel álmatlankodva, keservesen keresett — nem az övé, hanem a másé, mindenkié?! Ezt így megérteni nem tudta.

Talán sokáig elmonfordított volna ezen a dolgon és végül is napirendre tért volna a felett, de szobájának ajtaját valaki benyitotta és az be is lépett oda. Egyik lakója, egy géplakatos volt. Köszönt a házigazdájának és megállván a szoba közepén, a következő dikciót intézte az ágyban fekvőhöz:

„Eltárs! Miután a proletár diktatura a házak szocializálását elrendelte, a magántulajdon megszünt Tudomására hozom, hogy a ház bizalmija én vagyok és sem a házra, sem a lakbérre az elvtársnak ne legyen gondja többet. Ebben a lakásban további intézkedésig itt maradhat!”

Nagy János házának négy-öt lakója volt és ő mindig emberségesen bánt velök. Ha valamelyik elsején nem tudta megfizetni a lakbért, elvárt a pénzért a következő hónapig. Idegennek sohasem tekin-

tette azokat, sőt, miután az utóbbi időben senkije sem maradt: hozzá tartozóknak nézte őket. És azok: Nagybacsinak és nem „háziurnak” tituláltak.

Nagyon meglepődött tehát, mikor a géplakatos ultimátumszerű kijelentéseit megértette. Ismerete, mint nagyhangú szocialistát, aki állandóan szidta a munkaadókat, de az ő személye iránt mindig kellő tisztelettel viseltetett, aminek megvolt a magyarázata, hiszen gyakran kisegítette, ha pénzzavarba jutott. Most, amikor hallotta a hozzá intézett beszédét, ezt gondolta: Hogy megváltozik az ember, ha telebeszéljük a fejét bolondságokkal. Majd hangosan így szólt:

„Mondja csak Stolp ur! Milyen jusson akarják tőlem elvenni azt, ami eddig Isten és emberi törvények szerint az enyém, mert azt én kerestem munkámmal?” A géplakatos erre a kérdésre így felelt:

— Látszik, hogy az elvtárs nem öntudatos proli, hanem burzsuj, mert a szocializmusnak az elemi ismeretét sem tudja. Marx Károly a „Kapital” című könyvében azt tanítja: „Minden tulajdon lopás”. Azt mondja elvtárs, hogy ez a ház a magáé, mert ezt maga kereste! Nem igaz! Maga ezt a házat lopta! Igaz!

A Teréz-köruti gyilkosság felfedezésének napján még Budapesten tartózkodott Leirer Amália gyilkosa.

Uj fordulat a nyomozásban. Bollát felismerte az ujságkihordó asszony és Leirer Amália egyik volt cselédje.

Leirer Lőrincet szabadlábra helyezte az ügyészség.

Tegnap késő este óta ma hajnalig egyebet sem tettek a főkapitányságon, mint Pötör Gyula után kutattak. A legaprólékosabb lépéseit is kinyomozták és a főkapitányságon most már percnyi pontossággal tudják, hogy Pötör Gyula hol, merre járt, mit csinált, kivel érintkezett. A mai nap szenzációjaként megállapították, hogy

Pötör Gyula Budapesten tartózkodott egészen Leirer Amália meggyilkolásának felfedezése napjáig.

Azon a napon, mikor megtudta, hogy egyik bűntársát a rendőrség biciklilopás miatt letartóztatta, hirtelen óriási izgalom vett rajta erőt. Biztonságba helyezte a lopott holmikat, azután nyomtalanul eltűnt Budapestről.

Bolla, a tettestárs.

Bolló József eddigi vallomása bizonyítja, hogy

mint tettestárs, előre megfontoltan készült a gyilkosságra.

Vallomása azért volt érdekes és szenzációs, mert azt mutatja, hogy a titokzatos szerepü

Pötör Gyula talán ismeretségben lehetett már régebbi idő óta Leirer Amáliával.

Tudhatta, hogy Leirer Amáliának ezüstneműi vannak, vagy pedig tudomást szerzett arról, hogy Leirer Amália nagymennyiségű ezüstneműt készült megvásárolni.

— Amikor — folytatta Bolla József — biztattam barátomat, hogy csak hozza el, arra kért engem, hogy december 22-én este nyolc órakor várjam meg az Apolló-színház előtt, illetőleg a Corvin-áruház mögött. Pontosan meg is jelentem nyolc órakor és kisvártatva megérkezett Pötör Gyula, kezében csomagot hozott. Elhozta az ezüst evőeszközöket. Ezután elutaztunk Ceglédre, elástuk az ezüstöt. Később Pötör Gyula trükkkel, mint elmebajos kezelte magát Angyal földön. Innen levelet kaptunk tőle, melyben azt ir-

ta, hogy megunta az angyalföldi tébolyda sivár életét és kért, hogy szökessük meg. Megszöktetése után még többször találkoztunk vele, mert

egész február végéig itt volt Budapesten.

Több ízben követeltünk el kisebb-nagyobb büneslekményeket Pötör Gyulával. Pötör Gyula sohasem említette nekem, hogy a lopott ezüstöket, amit együtt dugtunk el, gyilkosság utján szerezte.

Bolla József nem tagadta le a detektíveknek, hogy nem egyszer tartóztatták le őt akkor, amikor mint állatkatos és álszerelő, becsengetett az egyes lakásokba. A detektívek mindig megállapították, hogy a betörő Bolla József kémkedési szándékkal csengetett be egy-egy lakásba, mint álszerelő, vagy átvillanyellenőrző.

Bollát, az álszerelőt felismerie Leirer Amália egyik volt cselédje.

Ezért ma délelőtt beidézték a főkapitányságra Leirer Amáliának több cselédleányát, akik az utóbbi időben a szerencsétlen áldozatnál szolgáltak. Szembesítették vele Sagulyt és Bollát. — Az egyik cselédleány, aki ép legutóbbára volt Leirer Amáliánál, igen határozottan rámutatott Bolla Józsefre:

— Kérem, felismerem, megesküszöm.

ez az ember többször, nem is egyszer becsöngetett hozzánk,

A konyhába megvizsgálta a villanyt, azt mondta, hogy ő szerelő. Többször bekérezkedett a lakásba, igen, ez az az ember, felismerem.

Izgatott és izgalmas szembesítés után Bolla József lehajtja fejét, nem tud szólni.

Saguly kihallgatása.

Ezután Saguly Józsefet kezdte kihallgatni a rendőrség. Így kezdte: Többször találkoztam én is Bolla Józseffel és Pötör Gyulával,

a természete. Ime most ezek a meghibbant elméjű kommunisták vagyonegyenlőséget akarnak.

Ezeket így gondolta el magában az öreg Nagy János, szóra sem érdemesítve tovább Stolp elvtársat, aki pedig látva, hogy nincs kivel vitatkoznia, sorkon fordulva, kiment a lakásból.

A tulajdonától ekként megfosztott házigazda aznap nem kívánt enni, sőt az ágyáról sem szállt le, hanem egész nap olvasgatott egy könyvet. Másnap ki sem nyitotta az ajtót, hiába kopogtatták a lakói, de nem is szólt semmit sem. Harmadnapra aztán Stolp elvtárs, kit a lelkiismeret kissé furdalt, egy görbére hajlított vasak-kinyitotta a belülről elzárt ajtót. Ha igen, ott feküdt az ágyon az öreg Nagy János, de — holtan. A takarón kinyitva egy könyv feküdt. Szikszay György: „Keresztívén tanítások” című könyve, kinyitva annak huszonkettedik részénél, ahol is az öreg emberről szólván ez áll: „Nagy boldonság akkor szorgalmaskodni utravalóról, mikor már az utazás szinte végére jutott az ember”.

Kovács Gyula.

akkal együtt voltunk letartóztatva Balassagyarmaton. Február végén történt, amikor már néhány nap óta nem láttam Bollát, ijedten keresett föl Pötör Gyula és kérdezősködött, hol a Jóska, hol a Jóska? Elmentünk egy harmadik barátunkhoz és akkor meglepetve hallottuk, hogy Bollát elfogták a detektívek a Teleki téren. Pötör ráütött a vállamra és azt mondta, hogy gyerünk Kispestre. Elmentünk több helyre és összeszedtük az ezüstöket, amit együtt dugtunk el. Pötör követelte, hogy a rablott holmikat csomagoljuk el és vigyük ki a Dunához. Engedelmeskedtem Pötörnek, kimentünk a Dunához. Amikor a Margit-szigetbe értünk, már ott akartam elrejtetni a holmikat. De Pötör akkor idegesen megrángatott és rám kiáltott:

— Nem itten. Messzebb, feljebb... siessünk...

Pötör Olmützbe szökött.

Futottunk Újpest felé és amikor a Duna sekélyes partjához értünk, rám kiáltott Pötör, hogy itt a szemelattára dobjam be az ezüstöket. Összekötöttem a csomagot, követ kötöttem rá és bedobtam a vízbe. Azután elsiettünk. Aznap együtt voltunk egész délután. Akkor hallottam, hogy Pötör egy barátjánál aziránt érdeklődött, hogy

mi a pontos címe annak a rabtársának, akivel együtt volt Balassagyarmaton és aki jelenleg Olmützben tartózkodik.

Ennyi az a nagyjelentőségű valóság, amit a rendőrség meg tudott szerezni a Bolla Józseftől és Saguly Ferencetől.

A rendőrség úgy sejtte, hogy Pötör külföld felé vette útját és nem tartják kizártnak, hogy Olmützbe utazott barátjához. Epp ezért ma újra körtáviratokat küldtek szét, így Olmützbe is, hogy ott esetleg letartóztathassák Pötör Gyulát.

Az ujságkihordó asszony felismerte Bollát, aki Leirer Amália lakásában december 22-én átvette tőle az ujságot.

Tegnap este a rendőrségen szembesítették a Pester Lloyd ujságkihordóját a most letartóztatott Bollával és az ujságkihordó asszony határozottan ráismert benne arra, aki tőle december 22-én az ajtónyíláson át elvette a Pester Lloydot.

Minich tanár rekonstruálja a gyilkosság lefolyását.

Minich Károly dr. egyetemi tanár, törvényszéki orvosszakértő a következő érdekes dolgokat mondotta:

— En már a boncolás napján kizárt dolognak tartottam, hogy Leirer Amáliát a gyilkos gyilkolta volna meg. En a következőkép rekonstruáltam meg a gyilkosság lefolyását: A gyilkos olyan ember lehetett, aki valami tárgyat

kinált eladásra. Leirer Amália szokatlanul csunyan és háziasan volt felöltözve és hogy beereszthesse a belső szobába az illetőt, előbb abban a szobában, ahol őt halva találták, vetkőzni és öltözni kezdett. Itt érte őt az első ütés, amely koponyaszúrás volt. Ijedtében lerántotta a zongora terítőjét, majd az ablakhoz futott, hogy segítségért kiabáljon és közben tépte le a függönyt. Az is bizonyítja, hogy vetkőzés közben történt a merénylet, hogy a földön egy gyűrött és levetett és egy vasalt és még nem használt pár harisnyát találtak. A koponyáról konstatáltuk, hogy Leirer Amáliának hét milliméternyi szokatlanul vastag koponyacsontja volt és ez az oka annak, hogy nem vesztette el az ütésnél eszméletét. A gyilkos egy nyakszurással véggezte ki a szerencsétlen leányt, még pedig a két ágy közötti térségen és a majdnem teljesen meztelen hullát, amely még ekkor meleg lehetett, feldobta az ágyra és úgy helyezte el, ahogy azt megtalálták.

Sok igazat mondott a gyilkosról a kinevetett spiritiszta médium.

Emlékezetes, hogy röviddel a gyilkosság felfedezése után Schenk Károlyné Szilágyi-utca 12. szám alatt lakos, ak iró- és rajzolómédium, közölte a rendőrséggel, hogy nála megjelent Leirer Amália szelleme és megmondta, hogy ki volt az, aki őt meggyilkolta.

A szellem ezt iratta a médiummal: „Gyilkosom egy fiu, akit nagyon szerettem, de ő nem szeretett engem. Most Pozsonyban van, Templom-utca 12. sz. alatt, ahol az apja borbély. A lelketlen gyilkos most is olvassa az ujságban az én meggyilkolásomról a híreket. Lakkcipőben van, sűrű ruhát, fekete kabátot visel. Arca beretvált. Az éjszakai életben mint jobb emberrel ismerkedtem meg vele, de lezüllött, pincér lett. En Gyuszi néven ismertem.

Akkoriban mindjárt kételkedéssel fogadták a fantasztikus uton szerzett adatokat, most azonban meg kell állapítani, hogy

a médium szenzációs részletekben a pontos valóságot mondotta.

Mindenekelőtt izgatónan feltűnő, hogy a szellem Gyuszi néven becézte a gyilkost. Ime, a gyilkos:

Pötör Gyula.

Abban is igazat mondott a médium, hogy lezüllött fiatalember az illető, aki pincér is volt. A személyleírás is talál: Pötör szeretett elegánsan kiöltözödni, beretvált arccal járt, monoklit viselt és megfordult a éjszakai világban. Könnyen lehetséges az is igaz, hogy a gyilkos Pozsonyban volt, mert hiszen a mai adatok szerint Csehszlovákiába szökött. Még az is lehetséges, hogy apja/esakugyan borbély, mert eddig csak azt tudják róla, hogy törvénytelen gyermek. Csak a Templom-utca 12-es szám az, ami nem fedti a valót.

Ha Kerstens felismeri az arany retikült, el lehetett volna fogni Pötört.

Ismeretes az a szenzációsan érdekes részlet, amely utólag világosodott csak meg a rendőrségen s amely azt mutatja, hogy a budapesti detektívek a gyilkosság felfedezése után megszerezték a Leirer Amáliától elrablott aranyt és felolvastott ezüstöt. Egy fiatalember megjelent a Scheid-cégnél különböző ezüstnemű beolvasztása végett. Ma tisztázódott ennek az ügynek története. A Scheid-cég

is lopta én tőlem és a többi munkástestvéreimtől. Miért nincs nekem házam és szőlőm? Hiszen én folyton dolgozok! Mert én becsületesen élek és nem lopom el a másik embertől, ami azé. Most megváltozott a világ és a tanácskoztársaság visszaveszi a lopott vagyonekat. Érti már?! Ebben a tónusban beszélt tovább is.

Mélyen megrendülve, lelkeben felháborodva hallgatta Nagy János uram ezt a badar beszédét. Hogy ő lopta a vagyont?! Hirtelen megláttatta eiméjét életének hosszú folyásán de úgy látta, hogy csekély vagyonekijában nem tud egy fillért sem olyat, amelyik nem igaz uton jutott volna oda. Ő abban a tudatban öregedett meg, hogy amit keze munkájával, vagy eszével tisztességes uton-módon keres az ember: az mindenkor jogos tulajdona. Így volt ez mindig! Aztán az sem aggasztotta soha, hogy egyik embernek több van, mint a másiknak. Az is az Isten rendelése; ezen a világon egyenlően nincsen adva semmi sem.

Nem is lehet. Bolond ember az, aki egyenlőséget akar mindenben, mikor ahány ember van, annyiféle

Bolla jelent meg, arany retikült adott át azzal, hogy Csehszlovákiából hozta és kérte, hogy olvassák be. A cég azzal vállalta el a munkát, hogy a fiatalember igazolja a tulajdonjogot. A fiatalember azt mondta, hogy több ékszerészől hoz majd igazolást arról, hogy az arany retikült az ő tulajdona. El is távozott, s a cég megkezdte a beolvasztást. A fiatalember azonban többé nem jelentkezett. Nem jelentkezett pedig ép azért, mert közben a rendőrség leartóztatta. Ekkor a cég a marék aranyat beolvasztott állapotban elvitte a főkapitányságra. Itt már tudták, hogy Bollától származik, Bolla azonban egyre azt hajtogatta, hogy Csehszlovákiából kapta egy betörőtársától. A rendőrségen Futó detektívfelügyelő pontos rajzot kért a Scheid-cégtől a retikülről. Scheidék le is rajzolták, s az ábrát megmutatták Kerstens Tódornak, aki azonban nem ismerte fel Leirer Amália retiküljét. Ez vezette félre a rendőrséget, úgy, hogy ebben az irányban a további nyomozásra nem fektettek nagy súlyt. Ha Kerstens jobban emlékezett volna és a rajzban felismerte volna Leirer Amália tulajdonát, akkor a gyilkosság nyomozása már hetekkel ezelőtt egészen más irányban és más eredménnyel végződött volna, mert akkor Pötör Gyula még Budapesten volt és talán kézrekeríthették volna.

A rendőrség azt hiszi, hogy Pötör és Bolla együttlé gyilkolták meg Leirer Amáliát.

Rakovszky-Pötör Gyula szerepe nagy vonalakban ma már tisztán áll a rendőrség előtt, de ezzel egyidejűleg tisztán látják minazokat a mulasztásokat is, amelyek akkor történtek, mikor 1924 február 22-én Halasi Barna rendőrkapitány letartóztatta Bollát és Sagulyt az ékszerlopások ügyében, s ugyanakkor nyomozni kezdett Rakovszky Pötör Gyula után, azonban a főkapitányságon Halasi Barna jelenését és az egész ékszerügyben való nyomozást, úgy látszik, nem tartották annyira fontosnak, hogy a Leirer-ügyvel kapcsolatba hozzák és kimélyítsék. Halasi Barna rendőrkapitány szinte minden utasítás nélkül dolgozott akkor, mikor Bollát és Sagulyt őrizetbe vette, majd letartóztatta és átkísértette őket az ügyészség fogházába, mert látta, hogy minden fáradozása meddőnek bizonyul az ügy kimélyítésében. Hiszen ma már tudott dolog, hogy Leirer Amália Leirer Amália ezüst holmijai és sok más arany értéktárgyai is 1925 februárja végén a budapesti főkapitányságon volt mint bűnjel lefoglalva, ugyanakkor, amikor Leirer Amália elrablott ékszerei

HERCZEG ANNA

modellházában
Piac-utca 41.

Tavaszi

Női- és leányfelöltők

Coverkout-
Burberry-
Kotschmer-
Ripsz-

kabátok

Modell kosztümök, —
szövet- és selyem di-
vat ruhák. Jumperek,
blousok, aljak, pon-
gyolák, nagy választé-
kban, legolcsóbban.

után kutattak országszerte a detektívek.

A rendőrségen ugyanis az a határozott vélemény alakult ki, hogy Pötör Gyulának Bolla József segédkezett a gyilkosságban. Ugy történetet az eset, hogy Bolla József, a mikor már ismerős volt a Leirer-lakásban, a bátrabb, vállalkozóbb Pötör Gyulát küldte ki a gyilkosság elkövetésére és ő addig a Teréz-körút 6. számú ház előtt várakozott, hogy azután együtt menjenek ki a rablott holmival Káspestre. Bolla azonban hallani sem akar arról, hogy résztvevő volna a gyilkosságban.

A megtört Saguly Ferenc, úgy látszott, most már mindent elmondott, amit tud az ékszer el-tüntetéséről, illetve eladásáról. Bollától azonban még nagyon sokat várnak a budapesti főkapitányságon, mert mai vallomásaiban is voltak olyan momentumok, amelyek a tagadó lakatossegéd óvatossága ellenére is némi halvány világosságot derítenek a gyilkosság eddig még ismeretlen részleteire.

Kalász, a lőcsei barát.

Rakovszky-Pötör Gyulát mamár Európaszerte körözik. Az eddigi megállapítás szerint Pötör Gyula Csehszlovákiába ment, bár vannak olyan hírek is, hogy Olmützbe szökött. Csehszlovákiában nevezetesen Lőcsén egy Kalász nevű barátja lakott, akinek a rendőrség feltételezése szerint tudnia kellett a gyilkosságról.

Ma délben értesítés érkezett a cseh rendőrségtől, amelyben tudatják, hogy ez a Kalász nevű ember, aki csakugyan barátja Rakovszky-Pötörnek, Kassára költözött, ott állítólag különböző alkalmi munkát végez.

A cseh rendőrség a budapesti főkapitányságtól kér néhány detektívet, hogy ott nyomozást végezzenek.

Döntő tanu jelentkezett a Leirer-ügyben.

Budapest, márc. 13. Ma délelőtt tíz órakor egy kopottruhájú, idegsokkos, rángatózó, rosszemű fiatalember botorkált végig a törvényszék folyosóján és a következő szenzációs kijelentést tette: Hübsch József autószerelő vagyok. — Reflektálok a Leirer Lőrinc által kifizetett 20 millió jutalomra, mert én adtam a rendőrség kezére az igazi tetteseket.

Az V. kerületi kapitányságon Rapcsák detektívfelügyelőnek hétfőn jelentettem, hogy Helig József napszámos tudja, hogy kik Leirer Amália gyilkosai.

— Rapcsák detektívfelügyelő ur egyszerűen csak jegyzőkönyvet vett fel bejelentésemről és elküldött azzal, hogy utána fognak nézni a dolognak és engem értesítenek. Nem értesítettek azonban semmiről. Ekkor újra jelentést tettem az egyik detektívfelügyelőnek, aki azt mondta, hogy majd keresni fogják Heliget, de utasítottak engem is, hogy én is kutassak Helig után. A második emelet 3-as számú tárgyalóteremben tényleg megtaláltam Heliget. Azonnal felmentem, telefonáltam a rendőrségre, abban Varga detektív ur kijött és letartóztatta Heliget.

Hübsch József ezek után dr. Schultz Gyula ügyészségi elnöknek részletesen jegyzőkönyvbe mondott mindent, amit az ügyről tudott.

— Helig József iskolatársam volt, — kezdi Hübsch. — Március 7-én este félnyolckor a Leirer-

ügyről diskuráltunk és Helig egyszerre csak odavágta nekem, hogy nem Leirer Lőrinc a gyilkos, hanem ő tudja, hogy ki. En persze faggatni kezdtem, hogy mondja meg, ki a gyilkos. Helig erre azt felelte, hogy Bolla József és Rakovszky Gyula gyilkolták meg közösen Leirer Amáliát. Ezután elmondotta nekem még Helig, hogy

Saguly Ferenc csak a rablásban társuk,

mert segített nekik az ékszer eladásában. A gyilkosság elkövetése után, — folytatta Hübsch az ügyész előtt, — a rabolt holmikat egy sárga bőröndben elvitték Saguly Csáky-utcai lakására. Éjjel két óra tájban, mint Helig elmondotta

a sárga bőröndöt a ligetbe vitték Bolla és Rakovszky és ott a ládát elásták.

Február 13-án éjjel 2 órakor Saguly, Bolla, Rakovszky és Helig kiásták a ládát és újból Saguly lakására vitték. Saguly Ferenc lakásán azután két részre osztották az elrabolt holmikat. Az egyik részét egy piros női sapkába kötötték, a másik részét az elrabolt ezüstneműeknek egy budai lakatoshoz vitték beolvasztás végett. Azt is elmondotta nekem Helig József, hogy a budai lakatosnál beolvasztott ezüstneműeket egy belvárosi céghez vitték eladás végett. Helig József a továbbiak során elmondotta, hogy 1924 december 17-én Saguly Ferenc lakásán tartózkodott. Azon tanakodtak, hogyan lehetne pénzt szerezni. Egyszer csak kopogtatnak az ajtón. Rakovszky Gyula lépett be a szobába.

— Te Feri, — szólt Rakovszky Sagulyhoz, — adjál nekem egy ólmos botot kölcsön.

Saguly át is adta ólmosbotját Rakovszkynak, aki ezzel hajtotta végre a gyilkosságot.

A titokfejtő pólvas gyermek bölcsőjénél.

Tegnap megigérték Sagulyt, hogyha az elrejtett értéktárgyak

Ma délben 2 órakor szabadlábra helyezték Leirer Lőrincet.

A vádtanács csak jóval egy óra után kezdte meg az ülést. Alig regyedórás tanácskozás után már meg is volt a határozat:

a vádtanács elrendelte Leirer szabadlábrahelyezését.

Pontban 2 órakor nagy moraj-

Felhívás Przemysl emlékének megünnepléséről.

Március 21-én lesz évfordulója a tragikus eseménynek, amikor Przemysl várának romjait, a veretlen védőrség az összes védelmi eszközök megsemmisítése után kénytelen volt feladni.

A keserű elhatározást nem az ellenség fegyvere, hanem az éhhalál közelgő réme kényszerítette ki az erélyes parancsnokból, de az ellenségnek csak romokat juttattak kezébe, romokat anyagban és roncokat emberekben. A vár őrsége hat hónapon át tartotta meg a várat. Az erődök és a vár-tűzörség felszerelése nagyobb részben elavultak és régi rendszereik voltak és mégis a tulerővel fellépő ellenség legerősebb támadásait is kivédtek. E magyar dicsőség, a magyarok ezreinek kálváriája, az elesett és kiszorított hős bajtársainak fényes emlékének rendezünk méltó ünnepet 1925 március 21-én.

nyomára vezeti a rendőrséget, teljesíti a kívánságát és kieszközli az ügyészségnél, hogy feleségét és újszülött gyermekét meglátogathassa. Így is történt. Mikor Saguly bemondása alapján megtalálták a Palatinus-házak előtt a Dunába eresztett értéktárgyakat, ügyészi engedély alapján a detektívek kivitték az Angyalföld-re lakásába.

Feleségével a találkozás meglátogatás között történt. Mikor az asszony váratlanul belépő urát meglátta, mögötte a detektívekkel, hangtalanul végigvágódott a konyha kövezetén. Saguly is szó nélkül esett térdre felesége mellett és térdeit átkulesolva, zokogástól fojtogatva csak ennyit tudott kérdezni:

— Erzsikém, egyetlenem mutasd meg a gyerekünket.

A szerencsétlen asszony göresős zokogásba tört ki, szólni nem tudott, csak a háta mögé mutatott a konyhasarokba. Kicsiny bölcső állt a konyha hátuljában. Saguly felugrott, odarohant, a bölcső előtti térdre esett és pár percig szinte öntudatlan mozdulatlanságban meredt a bepólyált apróságra. — Mikor összeszedte magát, ahogy volt térdelve, hátrafordult, könybeburolt szemekkel, kérdezte tovább:

— Erzsikém, mondd meg a kisfiam nevét.

A boldogtalan asszony lehajtott fejjel, szintén zokogva válaszolt: — Emil Gusztávnak kereszteltük.

A fogoly tovább gyönyörködött a kis fiában, míg a detektívek fel nem szólították, hogy be kell fejezni a látogatást. Saguly erre odament a feleségéhez, átkarolta, néhány szót beszélt vele, hogy bizik rövidesen a kiszabadulásában, megígérte, hogy új életet kezd, aztán újra elhallgatva, hol az asszonyt, hol az ártatlan kisgyereket nézte. A detektívek végül is csendesen kivitték a szobából, miután még bucsuzól megeskölta feleségét és kisfiát, — az egyedül maradt szegény asszony pedig a bölcső mellé térdelve, fuldokló zokogásban ölelte át a kis újszülöttet.

lás hallatszik a folyosóról. Hozzák Leirer Lőrincet, — hallatszik mindtfelől. Ebben a pillanatban nyílik az ajtó és megjelenik Leirer Lőrinc. Az öreg Leirer nem néz sem jobbra, sem balra, látszik, hogy nem hajlandó szóbaállani senkivel.

Felkérjük mindazon tényleges, volt tartalékos, szolgálaton kívüli viszonybeli és népfelkelő tiszteket, akik Przemysli védelmében a világháború e kimagasló és maga nemében egyetlen haditénvében részt vettek, hogy az emlékünnepen minél nagyobb számban megjelenjenek.

1. Délelőtt féltízkor mise a Ferenc-rendiek Belvárosi templomában. Ehez gyülekezés 9 órakor az Országos Tiszti Kaszinóban (V. Pálffy-utca 38.).

2. Délután 6 órakor ünnepi előadás az Országos Tiszti Kaszinó nagytermében.

3. Bajtársi vacsora este 8 órakor az Országos Tiszti Kaszinóban.

Felkérjük azokat, akik a bajtársi vacsorán részt óhajtanak venni, közöljék azt legkésőbb március 18-ig a Ludovika Akadémia parancsnokságával.

A bajtársi vacsorán csak férfiak, az istentiszteleten és előadás-son hölgyek is vehetnek részt.

A Przemysl emlékünnepe rendezéséért.

HIREK

Napi rend:

Március 14., szombat. Protestáns Matild, római katolikus: Matild, görög katolikus: Benedek. Napkelte 6 óra 17 perc, napnyugta 6 óra 3 perc.

INGYEN KAP EGY GYÖNYÖRŰ kiállítású és érdekes börtartalmu NAPTART, HA 3 ELŐFIZETŐT GYŰJT az EGYETERTÉSRE. Az EGYETERTÉS élénk hírszolgálatával kimerítő és részletes tudósításával teljes megelégedését érdemelte ki t. olvasóinak. Az EGYETERTÉS előfizetési ára havonként 35,000 korona. Lelkésztanító és tisztviselő urak magas kedvezményt kapnak.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje a református templomokban: Nagytömbben délelőtt 10 órakor prédikál dr. Révész Imre; délután 2 órakor prédikál Zámory Sándor. — Kistömbben délelőtt 9 órakor prédikál Szele György; délelőtt 11 órakor prédikál Siposs Imre; délután 2 órakor prédikál Marton Sándor. — Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órakor prédikál dr. Varga Jenő; délután 5 órakor prédikál Perpeth Ferenc. — Arpádtéri templomban délelőtt 10 órakor prédikál Peleskey Sándor; délután 2 órakor prédikál G. Nagy Béla. — Ispotályi templomban délelőtt 10 órakor prédikál Uray Sándor; délután 2 órakor prédikál Peleskey Sándor. A Homokkerti imaházban délelőtt 10 órakor prédikál dr. Ferenczy Gyula. — Református leánynevelő intézetben délelőtt 10 órakor prédikál dr. Boér Károly. — Csapókerti imaházban délelőtt 10 órakor prédikál Molnár Ferenc. — Nyilastelepen délután 3 órakor prédikál Kovács Sándor. — Tanyákon: Nagycserén: theologus. Pacon: Mezey Béla. Ohat-Telekházán: theologus.

Mártha bibliakör összejövetele órája minden vasárnap délután 4-5 óráig a központi lelkesítő hivatalban (Kálvin-tér 17.).

Az első paróchiális kör női bibliaköre minden csütörtökön délután 4-5 óráig; férfi bibliakör minden vasárnap 6-7 óráig tartja összejöveteleit a Leány-utcai iskolában.

Vasárnapi iskola délelőtt fél 9 órakor a Diakonissza-Otthonban, Miklós-u., Pacsirta-u., Leány-utcai, Csonka-utcai és Vigkedvű Mihály-u. iskolában; d. e. 9 órakor Jókai-u. 50., Nyilastelepi iskolában, a Dóczy-intézetben és a Széchenyi-utca 4. sz. alatti paróchián; délelőtt 10 órakor a homokkerti iskolában; délelőtt 11 órakor a Fűvészkert-utcai iskolában és délután fél 3 órakor a Nyulási-utcarakban.

A Konfirmált Leányok Szövetsége összejövetele vasárnap délután fél 4 órakor Ispotály-telep 9. szám alatt tartatik.

A Keresztény Ifjúsági Egyesület március hó 15-én, vasárnap, kollégium, földszint 4. szám alatt délután 5 órakor a szokásos összejövetelét megtartja.

A Kálvinisták Templomegyesülete Vegyesénekkarának tanulási óráit hetenként hétfőn és csütörtökön tartja 6-7-ig a Tanító-Otthonban (Egyházi hivatal udvarán, keresztépület). Új tagok jelentkezését ugyanakkor és ugyanott elfogadja Szabó Lajos ref. kántor, karnagy.

Az evangélikus templomban e hó 15-én, vasárnap délelőtt 10 órakor az istentiszteletet Farkas Győző lelkesíti végzi. (Keresztység, honszeretlet és szociáldemokrácia.)

Jön! Ha megfújják a trombitát!
Jön! Sulamit! mozi-szkeccs, Szalkay főszereplésével.

Reinitz Jakab bűntársai „nem ismerték föl” egymást a szembesítésnél.

Miskolc, március 13. Szerdán délután megtörtént Reimann Miklós és fogvalevő Zajthy testvérek szembesítése, akik tudvalevően Reinitz Jakab szatmári kereskedő többszörös rablógyilkosságban való bűnrészességgel gyanúsítottak. Az ügyészség nagy reményeket fűzött ehhez a szembesítéshez, azonban ez nem hozta meg a kívánt eredményt.

Reinitz Jakab bűntársai nem akarják egymást ismerni. Egyébként igen érdekes körülmények között folyt le ez a szembesítés. Reimann Miklóst elhelyezték a félhomályos rendőrségi szoba egyik sarkában, — amidőn bevezették oda Zajthy Ferencet és Zajthy Lajost. A szembesítés ilyenformán meglepetésszerűen hatott. Reimann Miklós a kassai és reszegepiskolti gyilkosságok idején pájleszt viselt, ezért Puhalla dr. rendőrkapitány

egy fodrásszal tincseket ragasztatott fel Reimann füle mellé.

A szembesítés azonban mindennek ellenére eredménytelen maradt. Zajthyék csak annyit ismernek be, hogy sokszor megfordultak Érmihályfalván, ahol tudvalevően Reimann is gyakran tartózkodott. Különösebb fordulat most már csak Reimannak Reinitzrel való szembesítésétől várható.

Reimann atkísérik a miskolci királyi ügyészség fogházába

és ott fogja megvárni, amíg a szembesítés közte és Reinitz Jakab között megtörténhetik. Rövidesen sor kerül Reimannnak a cseh-szlovák tanukkal való szembesítésére is, akik a várakozás szerint igazolni fogják az ő bűnrészességét. Egyébként a miskolci királyi ügyészség lépéseket tesz abban az irányban, hogy Reimann Miklós dologházba szállíttassék. Ugyanis a rendőrség megállapította, hogy Reimann Miklósnak évek óta nincs állandó foglalkozása. Csempészésből és egyéb bűnös manipulációkból tartja fenn magát. Budapesten a főkapitányságon hamis név használatáért és csavargásért már több napi szabadságvesztésre ítélték. Ezek miatt

noha bűnrészességét mindegyik bizonyítani nem sikerült, nem helyezik szabadlábra, hanem dologházba fogják Reimann utalni.

A miskolci rendőrség bűnügyi osztályának vezetője úgy nyilatkozott, hogy Reimann teljesen befolyásolható, gyenge jellemű ember.

A rendőrségen már a pszichológus módszerét is alkalmazták vele szemben és megállapították, hogy ha Nussbacher Károly és Rozmaring Jenő meggyilkolásában nincs is része, — azonban feltétlenül tud ezekről a gyilkosságokról. Az a vélemény, hogy egyszerű médium lehetett Reinitz Jakab kezében.

BUDAPESTI FILHARMONIKUSOK

március hó 15-ki hangversenye zenei szenzáció.

BEETHOVEN III. SZINFONIAJA

a legmagasabb zenelívelet. Szentgyörgyi László, a 15 éves osodahegedűs, Tiltel Bernát karmester. Jegyek Hegedűs és Szardornál, Keszthelyi és Kronovitznál. Vasárnap egész nap jegyek a Bika halljában.

Hirtelen elhunyt törvényszéki bíró. Súlyos vesztés érte a debreceni törvényszék bírói karát. Dr. Katona József, a törvényszék köztszobájában álló bírja tegnap délután elhunyt. Dr. Katona mintegy négy évvel ezelőtt lett Debrecenbe helyezve Versecről, és itten szimpatikus egyéniségével, nagy kötelességtudásával és kellemes modorával rövidesen tisztelt és szeretett alakjává vált a debreceni úri társadalomnak. Pár héttel ezelőtt hirtelen rosszul lett, beszállították a sebészeti klinikára, ahol operációt hajtottak rajta végre. Ez után rövid időre ismét jobban lett, de állapotja e hét elejétől folyton súlyosbodott és halála tegnap délután 3 órakor be is következett. A elhunytban dr. Kenyeres Elek debreceni orvos vejét gyászolja.

Szabó János halála. A kőröstarcsai-békésmegyei református egyház kiváló és általánosán becsült lelkesze, Szabó János, tegnap hosszabb ideig tartó betegeskedés után 60 éves korában meghalt. A megboldogult fia volt néhai Szabó János békésmegyei nagyevű esperesnek, aki a tiszántúli püspökségnek is egyik legkomolyabb jelöltje volt harminc évvel ezelőtt, továbbá unokája Szabó Lajos egykori nagytekinélyű debreceni kereskedőnek. Ezen a réven Debrecenben is kiterjedt és előkelő rokonság gyászolja az elhunytat, első sorban testvéröccse, Szabó Elek városi tb. tanácsnok. Az elhunyt lelkes mint poéta és zeneszerző is kitűnt a néhány darabját a kollégiumi Kántus is

énekelte. Temetése Kőröstarcsán vasárnap délután lesz.

Öngyilkos lett egy belgrádi újságíró. Belgrádból jelentik: Kedden este tragikus öngyilkosság történt Belgrád egyik legelőkelőbb szállodájában. Lazarevics Sztarna, ismert szerb újságíró, a Dnevnik belső munka tőrsze este hét óra tájban föbelőtte magát. A szállodai személyzet azonnal a szobába rohant, ahol átlótt fejét a földön találta Lazarevics. Az öngyilkos fiatal újságíró ekkor még élt, de mielőtt a mentők megérkeztek volna, meghalt. Az öngyilkos levelet nem hagyott hátra, csak a zsebében talált iratokra írta rá ceruzával, hogy Mario Puccini „A szűz és az utca lánya” című regénye hatotta meg anynyira, hogy öngyilkosságot követett el.

Svájci pikó és pedál női szalmakalapok 80-tól 120,000 koronáig a KALAPCZEMBEK Piac-utca 9. sz., Bika szálloda épület. Átalakítás 60 ezer korona.

A Közhasznú Munkáskert Egyesület tudatja a bérlőközönséggel, hogy a dughagyma és más vetőmag kiosztás megkezdődött.

Külföldi diszlelvélpapírok minden színben és minőségben Méliusznál.

A mérnökegyesület debreceni előadásai. Városszerte általános érdeklődés kísérte a Magyar Mérnök és Építész Egylet debreceni osztyálynak előadás ciklusát, amelyet az őszi hónapokban kezdett meg. Alpár Ignácnak és Wälder Gyulának nagy sikerű előadásai után a mérnökegyesület vezetősége kitzüzte a legközelebbi előadások napját is. Ma délután 5 órakor tartja előadását a vármegyeház dísztermében Csányi Károly műegyetemi tanár az Iparművészeti Múzeum igazgatója. Az előadás tárgyát a régi magyar műemlékek képezik. Az illusztris előadó vetített képekkel kíséri a ránk nézve különös érdekességgel bíró előadást. Jegyek előre a világitási vállalat városi üzletében vagy a helyszínen vált hatók. Belépő-díj 5,000 korona.

A SALVATOR SÖR erősít, táplál, gyógyít. Ez a valódi, müncheni sörkülönlegesség csapolva csak a Bika-ban és az Angol Királynőben kapható.

A „Egyetértés” kiadóhivatalában egy fiatal nő elejtett 1 drb 30,000 kor. forg. adó bélyegget. Igazolt tulajdonosa ugyanott átveheti.

Közgazdasági irodalmi pályázat. A szegedi kereskedelmi és iparkamara közgazdasági irodalmi pályázatot hirdet a következő kérdés kidolgozására: „Milyen eltérések történtek Csonka-Magyarország iparában gazdasági önállósulásunk óta?” A pályamunkák a szerző nevét tartalmazó jelígyes levél kíséretében 1925 december 31-ig nyújtandók be a szegedi kereskedelmi és iparkamarához. A pályadíj 10,000,000 K. amely csak abszolút becsű és tudományos értékű munkának adatik ki. A kamara súlyt helyez rá, hogy a pályamunkában a kérdésre vonatkozó eddigi irodalom méltatva legyen és a felhasznált források megnevezessenek. A bírálóit tiszt elvállalására Kovács Ferenc dr. és Laky Dezső dr. egyetemi tanárokat és Tenelli Sándor dr. kamarai főtitkárt kitért fel. A jutalommal kitüntetett pályamunka kiadásának jogát a szegedi kereskedelmi és iparkamara fenntartja magának, illetőleg szükség esetén a szerzőt a munka kiadásában támogatja.

Bárhol megjelent külföldi vagy helyi könyveket leggyorsabban Méliusz könyvkereskedés szerzi be.

Varrógép javítások lelkiismeretesen és legolcsóbban Singer Co. varrógép részvénytársaságnál. —

Felhívás. Felkérjük a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége tagjait, hogy f. hó 15-én, vasárnap, d. u. 3 órára a Kereskedelmi Akadémia (Piac-u.) udvarán, rossz idő esetén a díszteremben összejönni sziveskedjenek, hogy koszorunkat Kossuth szobrára testületileg helyezzük el. Elnökség.

Üzleti könyvek legnagyobb választékban Méliusznál.

Az időjárás. A Meteorológiai Intézet jelentése szerint hazánkban jobbra kisebb havazások voltak. A hőmérséklet minimuma legalacsonyabb Sopronban — 9 fok. Időprognoz: Egyelőre még igen hideg és szárazra forduló idő várható.

Értesítés. Az Iparos Kör tagjait tisztelettel értesítetnek, hogy a f. hó 15-ére kitzűzött közgyűlés a díszterem elfoglaltsága miatt f. hó 29-én, vasárnap fog megtartani. Az elnökség.

Irodafelszerelési különlegességek legolcsóbban Méliusznál szerzethetők be.

Rendőri hírek. A rendőrségen panaszt tett Kaszás Sándor hajdusámsoni hentes-mészáros, kinek Debrecenben is van társas üzlete, hogy bezárt helyiségéből ismeretlen tettes a mérleget és sulyokat ellopta. A tettest nyomozzák. — Urr Gábor vámpércsi kereskedő a „Fehérlő” vendéglőben az italtól álmos lett. Míg aludt, ismeretlen zsebtolvaj zsebéből kilopta 3 millió koronát tartalmazó pénztárcáját. A rendőrségen feljelentést tett. — Murvai Lili 12 éves leány a gyermekmenhelyről megszökött. Egy rendőr az utcán észrevette és előállította. Visszakísérték.

Irószer és irodafelszerelések legnagyobb választékban a Méliusznál.

Üvegkereskedelmi részvénytársaság (Tisza-palota) a képzéretezést bevezette. Minden e szakmába vágó munkát a legolcsóbban vállal.

Ki nem a maga ekéjével szánt Zavaszky Sándor hajdusámsoni lakos arra kényszerítette Demeter Pál gazdát, hogy a nála lévő ekét adja ki. Demeter kiadta, de egyttal feljelentette zsarolásért. A törvényszék tegnap délelőtt 200 ezer koronára büntette zsarolásért. Az ítélet jogerős.

Kerje mindenütt az Egyetértés! Iroda felszereléseit szerezzé be Méliusznál.

Cigarettazik Ön? Sodorjon Janina papirt!

Megindult a tömeges lakásépítés.

Hosszadalmas előmunkálatok és igen sok műszaki és pénzügyi súlyos akadályok leküzdése után egyre nagyobb arányokban kezdődnek az ország minden tájékán a lakásépítkezések. Az Országos Közérdekű Lakásépítő ez irányú bejelentései máris az illetékes minisztériumokhoz kerültek és az építkezések kivitelezési előmunkálatai serényen folynak. Az első építési csoportban 330 családi házszerű lakás épül a következő helységeken: Balatonkeresztúr, Balatonszárszó, Balatonszentgyörgy, Baranyaszentlőrinc, Báránd, Badacsonytomaj, Beremend, Berettyóújfalú, Békés, Békéscsaba, Celldömölk, Csillaghegy, Dombóvár, Döbrököz, Eger, Gyula, Gyöngyös, Hatvan, Hévízszenandrás, Hódmezővásárhely, Jászapáti, Jászladány, Kaposvár, Kálmánosa, Keszthely, Kistata, Kőrmend, Kőszeg, Kővágóörs, Mezőkövesd, Nagykanizsa, Nyiregyháza, Orosháza, Ócsöd, Pécs, Rece, Sátorajaujhely, Sárospatak, Sopron, Sirok, Szeghalom, Sopronszil, Tarján, Turkeve, Vásárosnamény.

Az építkezési mozgalom ilyen örvendés megindulása most már remélhetőleg mindenütt, de különösen ott, hol házhelyek kerültek kiosztásra, erőteljesen állandósulni fog. A fontos közérdekű ügy érdekében legelső sorban felhívtnak mindazon igénylők, akik legalább is az építési költségek 30—40 százaléka fölött rendelkeznek, írásbelileg sürgősen jelentkezzenek a következő címre: Országos Közérdekű Lakásépítő (Értékesítő és Építő Rt.) Budapest, VIII., Főherceg Sándor-utca 4. Szükséges utbaigazítást, nyomtatványokat, bejelentő-íveket csoportos bejelentésekhez is ingyen küld.

A vendéglősök és kávéások megállapodása a szerzői jogdíjak ügyében.

A vendéglős és kávé szakosztály értesíti tagjait, valamint mindazon kocsmák tulajdonosait, amelyekben zene játszik, hogy f. hó március 9-én megállapodást kötött a zeneszerzők szövetségének debreceni képviselőivel az 1924. és 1925. évekre fizetendő jogdíjak tárgyában. A jogdíjak a következők:

A) Vendéglőknél.

I. 1924. évre állandó zenéltetésnél:	
1. osztály	128,750 K
2. osztály	96,560 K
3. osztály	64,375 K
4. osztály	31,735 K
5. osztály	20,000 K

II. 1925. évre állandó zenéltetésnél:	
1. osztály	1.416,250 K
2. osztály	1.062,160 K
3. osztály	708,125 K
4. osztály	349,085 K
5. osztály	220,000 K

B) Kávéházaknál.

I. 1924. évre állandó zenéltetésnél:	
1. osztály	128,750 K
2. osztály	96,560 K
3. osztály	64,375 K

II. 1925. évre állandó zenéltetésnél:	
1. osztály	1.416,250 K
2. osztály	1.062,160 K
3. osztály	708,125 K

Fenti összegben a forgalmi adó is bennfoglaltatik.

A jogdíjak a következőképpen esedékesek:

Az 1924. év jogdíját kivétel nélkül mindenki az aláírástól számított 8 napon belül befizetni tartozik.

Az 1925. évi jogdíjakat az 1. osztályba sorolt kávéházak és az 1. és 2. osztályba sorozott vendéglők egy összegben, a többi saját öhajára 2 részletben tartozik befizetni.

Az első részlet azonnal fizetendő, a második részlet 1925. július 1. és 8-ika között.

A már lefizetett jogdíjak vissza fizetését a zenéltetés megszüntetése címén senki sem igényelheti.

A nyári és u. n. szezon helyiségek után félévi jogdíj fizetendő, azaz úgy az 1924., mint az 1925. évre megállapított jogdíj fele, még pedig egyszerre, a szezon megkezdésekor.

Hogy az üzemek hogyan vannak osztályozva, az megtudható a szakosztály elnökségénél (Kemény János Kis pipa vendéglő), avagy a szövetség debreceni fiókjánál (Péterfia-utca 46. sz.).

Aki a megállapodás teljes szövegét ismerni kívánja, az a szakosztály elnökségénél azt elolvashatja.

Félreértések elkerülése végett közli a szakosztály elnöksége, hogy ez a megegyezés csupán tájékoztatóul szolgál s az a célja, hogy azon szakosztályi tagok, a kik zenéltetnek, a jogdíjakat egyforma összegben fizessék be. Ha valaki zenéltet és jogdíjakat fizetni nem akar, úgy az esetben a szövetség helyi fiókja egyszeri ajánlott levélben tett felszólítás után, az illetőt beperelheti.

Tekintettel arra, hogy a szakosztály elnöksége a kereskedelmi és iparkamara hathatós támogatásával, aránylag igen előnyös egyezséget kötött, mert 1925-re a Budapesten fizetendő díjak 55 százaléka, 1924-re pedig ugyanennek 5 százaléka, azaz összesen a két évre a Budapesten 1925-re fizetendő díjak 60 százaléka kell fizetni, a szakosztály elnöksége felhívja a kartársakat, hogy a mennyiben zenéltetnek, úgy már a perek elkerülése végett is, a jogdíjakat a fenti összegekben, illetőleg részletekben haladéktalanul fizessék be.

Amennyiben bárkinek felvilágosításra volna szüksége, forduljon a szakosztály elnökségéhez.

donnája. A régi jó darab többi szerepét az énekes társulat legjobbjai játszották. Hortobágyi Artur a tőkepenzes szerepét oly jól játszotta, hogy a nézők meglepetve kiáltottak fel: tökéletes bankár típus! Halasiné, Szilágyi Marcsa igen jól játszották szerepüket.

A darab többi szereplői is kitűnőek voltak. Ezt a régi kedves operettet többször megfogják ismételni.

Goldstein Számi új köntösében országos körútján Debrecenbe is eljutott és meghódította a közönséget. Fenyő Irma és Faludi Kálmán méltán a pozsonviak kedvencei, mert a mi közönségünket is első látásra teljesen meghódították.

Utóljára játssza ma Fenyő Irma és Faludi Kálmán az óriási sikert aratott Goldstein Számi burleszk operettet.

Diszeldáással ünnepli meg a színház március 15-ét, mely alkalommal Katona leghatalmasabb magyar tragédiája, Bánk bán kerül színpadra.

Olesó helyárrakkal vasárnap délután „A cigány” Halasi Mariskával a fő női szerepben.

„Meforban” szombaton és vasárnap „Quo vadis” világszinger! Mindkét rész egyszerre!

2 és fél óras műsorok. Előadások 4, fél 7 és 9 órakor. Jegyelővétel péntektől.

Apolló: Zoro és Huruval Ausztráliai menyasszony és még két burleszk. Remek kacagó esték.

Vigszínház: Claude Ferrare világhírű regénye. A csata filmen. Úgy tárgyanál, mint kiállításánál fogva elsőrendű film-remek.

Urániában: Szombattól kezdve Königsmark.

Jönnek: Nöstény sátn, Zuhaltag hőse, Aranyember. Nibelungok.

Jó és olcsó fényképeket csak **BAGOSSY SÁNDOR** készít. — Egyház-tér 3-ik szám alatt

KÖZGAZDASÁG

Lanyhuló Irányzat a terménytőzsdén.

Budapest, március 13. A terménytőzsde irányzata fokozatosan lanyhul és a buza ára ma további 5 ezer koronával esett vissza, míg a rozs ára változatlan volt.

Hivatalos árak: Tiszavidéki buza 76 kg-os 5150—5175, 77 kg-os 5200—5225, 78 kg-os 5250—5275, fejtér- és pestmegyei 76 kg-os 5125—5150, 77 kg-os 5175—5200, 78 kg-os 5225—5250, rozs 4300—4350, takarmányárpa 3600—3800, sörárpa 4500—4700, köles 3600—3800, sörárpa 4500—4700, köles 2600—2700, zab 4050—5150, tengeri 2425—2450, korpa 2150—2175 ezer korona.

A korona 0.0072

Zürich, március 13. Páris 2662 és fél, London 2482, Newyork 518 és önyolcad, Brüsszel 2615, Milánó 2102 és fél, Hollandia 207, Berlin 123 és fél frank (100 billióra), Szófia 378 és fél, Bécs 0.0073.05, Prága 1540, Varsó 100, Budapest 0.0072, Belgrad 835, Bukarest 255.

Az aranykorona mai árfolyama a londoni aranyjegyzés alapján 14,598—papírkorona.

Javuló Irányzat az értéktőzsdén.

Budapest, március 13. A mai tőzsde irányzata már a megnyitáskor szilárdabb volt. Hozzájárult a javuló irányzat megerősödéséhez a kontremín is, amely a jobb hangulat hatása alatt nagyobb arányú fedezésvásárlásokba kezdett. Ehhez járult az is, hogy a bankok eladási megbízásokat ma nem bonyolítottak le és így nem segítették a kontremint főrekevéiben.

Az utótőzsdén tovább javult az irányzat és elénkült a forgalom. A prolongáció negyed százaléknál nem volt nagyobb.

URAKI

Kemény fehérneműt hőfőre mossa és tükörfényesre vasalja:

BIRÓ

kelmefestő és vegytisztító, — Bika-épület.

Ne törje fejét

kereskedő, iparos, hanem fardjon be kiadóhivatalunkba Kossuth-u. 2., ahol díjtalanul készítünk hatóságos és elmés hirdetés szöveget.

SZÍNHÁZ

MŰSOR:

Március 14. Goldstein Számi.
Március 15-én délután: A cigány, népszínmű, olesó helyárrakkal. —
Este: Bánk-bán, tragédia. Diszeldadás. Bérletszünet.

Goldstein Számi.

Tegnap este vendégszerepelt színházunkban Faludi Kálmán, a pozsonyi magyar színház jeles művésze, Goldstein Számi burleszk operettben, melyet Kövesi Albert irt, Konti József és Hetényi Heidelberg Albert szerették hozzá a zenét és amelyet Gyöngyi Izsó tett halhatatlanná a színészet történetében, Faludi Tamás játszotta a főszerepet. Faludi méltó utóda Gyöngyi Izsónak és úgy gondoljuk, hogy senki nála jobban nem játsza ezt a szerepet. Külön említést érdemel Faludi azért is, hogy a darabot átdolgozta, felfrissítette, verseket irt hozzá, a mai modern kor követelményeinek megfelelőleg.

Az előadás sikerét nagyban fokozta Fenyő Irma, a pozsonyi magyar színház első prima-

A TÁLTOSFIU.

— szerző —
Írta: **OLÁH GÁBOR.**

LIX.

Hova tovább, egyre jobban érezte, hogy nem jó helyen van ez az átkozott kincs. Se éjjele, se nappala tőle, míg itt hordja magával. Ezidőtájt sántult meg a Gidrán lova, ez a gyönyörű járasú jószág; valami vak törés támadta meg a csüdjét, soha nem jött többé magához. El kellett adni. Ugyancsak ekkoriban ütközött össze sötét éjszaka egy részeg, bitang talyigással, akitnek a vasaltvégű rudja belefuródott a kedves, okos Rabló szügyébe. Ökölnyi mély seb nyílt a szegény állat elején; mennyi gondba, mennyi pénzébe került, míg begyógyította. Utoljára is potom áron adott tul rajta. Új két lovat vett, ez is tetemes pénzébe fájt. Ezek a balesetek babonássá tették: bizonyosan a megölt kupec szelleme kísért utáiban, az áll bosszút rajta, tized-iziglen.

Talán az átkozott pénz családja ide a gonosz szellemet... El kell tüntetni valahová. Akárhová.

Fogta magát, kerített egy vas kondért, kövek közé beletámasztotta az átkos pénzestárcát, befedte levegőmentesen, és egy éjjel elásta a kocsiszin bal hátulsó sarkában. Ott legalább nem bántja szemét unosuntalan.

Egyideig nem is kísértett a kupec szelleme.

Hanem, a következő nyáron, rekkenő hőségben, kigyulladt a tőzsomszédjuk istállója, amely éppen az ő kocsiszinjének vette a hátát. A feltámadt szél sodorta, élesztette, vitte a lángot, s hamarosan tűzbe borult a fél utca. Szegény Bakóné egyedül volt otthon; mikor észrevette az udvar hátulján felgomolyodó nehéz füstöt, vedret, dezsát, vizet a rohogó lángoknak! Pista, Mari, Erzs, Juli sirva, ijedt orcával, de lankadatlan erővel hordta vizet a szin, az istálló és a kis házacska megmentésére. Csuri, a harmadik házbéli szomszéd, egész családjával kirukkolt s tót ember létére igazán emberül megállta helyét; ha ő nincs, lángba borul a Bakóék nádas háza. Így csak a kocsiszin fedele égett le; igazán nagy szerencse a szerencsétlenségben. A nyefegő, pletykahordó Láda lányok, ezek a hir-kapitányok, bezzeg a kis ujjukat se mozdították, egy kancsó vizet sem locsantottak az égő tetőre, csak sopánkodtak, jajveszékelték és szaladgáltak az udvarban a kapuig meg vissza. Tótszegi néni, a harcias amazon, felgyürközve, derékban felakasztott ruhával bontotta a tüzet fogott berenát, iszonyu nagyokat sózva baltájával a szenesedő gerendákra.

— Mozogjunk, esém asszony! — lelkesítette a kis Bakónét; mozgott az szegény, mind a négy végével.

Közben megérkeznek a tűzoltó deákok; mert a nagy templom harangját ugyancsak veri félre a harangozó. Olyan borzalmas ez a félrevert harangzó. Tűz van, tűz van! A kollégium hátsó kapuja kivágódik s kirohan rajta egy sereg diák, közepén a vörösre festett „masina”, a tűzoltógép, tetején ül a nagybotos diák, az kormányozza a lovak nélkül vágató tűzes szekeret. Rohannak le Csapó-utcán, mert arról gomolyog fel az égre a csunya sárgásfekete füst. Az utcák gyermeke, végtelen rajban, húzódik utánuk. Toronyiránt vágatnak, keresztül-kasul a tojás-áruházi kofák és a kenyeresek sátorán. Feldöntött-borított asszonyok, kosarak és szaladó kenyerek, sárgába pukkant tojások sirmak utánuk.

Mire a fél utca lángban, már meg is érkeznek a tethelyre. Aló, neki a még ép házaknak és tüzet nem fogott gerendáknak. Ami ég, annak már ugys vége; azt kell megmenteni, ami még száraz. „Lokalizálják” a tüzet, olyanformán, hogy az utolsó égő ház előtt a sértetlen házakat, néha hármát is, lerombolják; legalább a tetőzetüket, a gyuladó részeket a földdel teszik egyenlővé, hogy lángba ne boruljanak. A bolond tűz meghökken ettől a vandalus munkától, s szégyenében kialuszik. A leégett emberek sirmak, a le nem égették pedig káromkodnak, mert a diák még talán rosszabb, mint az égő tűz.

Alig hagyják helyben a felútcát a tűzoltó diákok, csak föl-harsan Csapó-utca felől az ujdonatuj „polgári és önkéntes tűzoltók” sárgaréz sipja. Mert a dolog úgy áll, hogy a nemes város, a töméntelen panaszra, amely a diákok alapos munkáját kísérté, végül is elhatározta a polgári Tűzoltó-Egyesület megalapítását. Ez lett volna a legelső alkalom, hogy megmutassák az ércsisakos legények: mit tudnak diákok nélkül? Csakhogy a nagybotos vezér megelőzte őket fűrgé kétlábu csikóival; mire az Önkéntes és Polgári Tűzterek (mert eleinte így hívták őket) befogták a két kincstári lovat, felszerelték a „masinát”, felcsatolták a kis baltát és nyakba vették a mentő kötelet: akkorára Diószegi meg Medgyaszay, a kis botos és nagy botos, megmentette Köteles-utcát a porrá égéstől. Igaz, hogy az álnok tűz most már Pacsirta-utcán ütötte föl veres taraját, de hát ez más kérdés, ezt külön kell megoldani.

A Polgári és Önkéntes Tűzoltók befordulnak hát Pacsirta-utca, hogy mentse a menthetőt. Észreveszi ezt az agyas-fejes Diószegi Mihály kis botos:

— Hé, fiúk, a farnézei Heraklesét, engedjük, hogy ezek a „civilek” a kezünk alá kaparásszanak?

— Nem! — ordít a lelkes tábor.

— Nahát akkor egyenest neki! Ad ugrándum!

— Folytatjuk. —

A nagykállói dal-egylet ünnepe.

A nagykállói Polgári Dalárda március hó 15-én, a Pannónia tánc-termében hangversenyyel egybekötött zártkörű táncestélyt rendez, a melynek műsora a következő:

1. Himnusz, énekl. a dalárda. 2. Beszéd, tartja Görömbey Péter. 3. E szép hazában, énekl. a nyolcas. 4. Szavalt. 5. Népdal egyveleg, énekl. a dalárda. 6. Szavalt Seress Irénke. 7. Egyveleg, énekl. vegyeskar. 8. Kállai kettős. Táncolják: Lőrinczy Gábor, Torma Birike, Vágó Lajos, Borsy Línuska, Toka Menyhért, Aradi Erzsébet, Toka Zoltán, Salga Ilonka, Vágó István, Jeney Erzsébet, Lőrinczy István, Borbély Rozália. 9. Nemzeti induló, énekl. a dalárda.

A szerkesztésért felelős:
POSCH DEZSŐ.

4080—1925. V.

Hirdetmény.

A m. kir. Pénzügyminiszterium 22,637—1925. P. M. sz. rendeletével a városok által szedhető husfogyasztási adóknak a 121,100—1923. P. M. sz. rendelettel megállapított díjtételeit újabban megállapította.

A városi Tanács ezen díjtételek alkalmazását a f. évi március hó 15-től kezdődőleg elrendelte. Így ezen naptól kezdődőleg a husfogyasztási adó tételei aranykorona értékben a következők:

II. 1. Vágó és kisebb marhák, u. m. ökrök, bikák, tehének és egy éven felüli borjuk drb. 15.—, 10.50, 10.—, 7.—.

2. Egy éven aluli borjuk darab 2.50, 2.—, 1.50, 1.—.

3. Juhok, kosok, kecskék, kecskebakok, ürök és birák darab 1.—, —.80, —.60, —.40.

4. Bárányok 14 kg.-ig, gödölyék és malacok 6 kg.-ig darab —.70, —.50, —.40, —.30.

5. Malacok 6 kg.-tól 20 kg.-ig darab 2.—, 1.50, 1.20, —.90.

6. Süldők, azaz sertések 20 kilogrammon felül 70 kg.-ig darab 3.—, 2.—, 1.50, 1.20.

7. Sertések 70 kg.-on felül 110 kg.-ig darab 3.50, 2.50, 1.80, 1.40.

8. Sertések 110 kg.-on felül darab 4.—, 3.—, 2.—, 1.50.

9. Friss hus, a vágott marhának fogyasztásra alkalmas egyes darabja, azután beszótt, füstölt pácolt hus, kolbászfélék, végre szalona kgr. 0.95, 0.94, 0.93, 0.92.

10. Szalámi és szelencehus kgr. 0.10, 0.08, 0.06, 0.04.

A fenti árszabás szerint szedhető husfogyasztási adóösszegeket az aranykorona értékben fizetendő közszolgáltatásoknál használandó és a befizetés hónapjára megállapított kulcs szerint átszámítva kell fizetni.

Debrecen, 1925 március hó 9.

Városi Tanács.

* A tárgyak után következő számok jelentik: a budapesti díjszabást az I., a II. és a III. osztályu díjszabást.

Bérrautók legolcsóbban Vértessy Jánosnál.

Telefon éjjel-nappal: 1042.

Autogén hegesztés, minden gépjávitás, Miklós ucca 53. szám.
(Lakás Arany János ucca 24. sz.)

A
Baksör
csapolást a
Sambrinus
már megkezdte.

CIPŐK

rendelésre legszebb és legtartósabb kivitelben olcsón készülnek

Polláknál, Halköz 4.

Fejelés, talpalás és apróbb javítások gyorsan, jól és olcsón.

Tisztviselőknek és intézeteknek kedvezmény!

Elousztithatatlan Rábaszekér

kerekek, hintó gummikerekek

RIESZ HENRIK
kocsi gyárában.

VÁGOTT ÉS HASÁB

TÜZIFA

legolcsóbban Péterfia-ucca 52. sz. alatt.

25 kg.-tól házhoz szállítjuk.
I. r. porosz szén házhoz szállítva 90,000 és 100,000 K.

Sürgösen eladó

két garnitúra

magánjáró cséplő

Tanulókat felvesz:

Vértessy János

Miklós ucca 53. sz. — Telefon 10-42.

Lapkihordót

felvesszünk az

EGYETERTÉS

kiadóhivatalában, Kossuth u. 2.

KIZÁRÓLAG ELSŐRENDŰ MŰBUTOR

ELADÓ EBÉDLŐ-, HÁLÓ és
LAKK csiszolt hálószoba

Telefon 10-89.
asztalos mester Fűrdő u. 4., közvetlen a Margit-fürdő után

WEISZ FERENC

**TERAZZO
BETON**
Cement- és Mozaiklap
burkolatok
és mindennemű műkőmunkák
készítését legjutányosabban
vállalja
Lukács Vilmos és Testvére
Debrecen, Hatvan-u. 7
TELEFON 308.

Az Egyetértés telefonszáma: 4

APRÓHIRDETESEK

Debreczen és az egész Tiszántul közönsége olvassa

az ön apróhirdetését 8000 koronáért, amelyet felad a Debreczen, Debreczeni Független Ujság, Egyetértés, Hajdúföld vagy a Tiszántuli Hírlap kiadóhivatalában és a Csáthy-féle könyvkereskedésben (Piac ucca).

Öt ujságban jelenik meg a feladott 10 szavas alkalmi hirdetés, ha a fent sorolt lapok bármelyikében befizeti a 8000 koronát, minden további szó 800 korona. — Vastagabb betűvel szedett apróhirdetés, levelezés és kereskedelmi apróhirdetés díja duplán számítatik.

Házasság

Uriember

fiatal, művelt vidéki leány ismeretségi kerese, akit színházba, koncertre kísérne. Csak teljes című levelekre válaszolok. Diszkrét, becsületesség alatt. A levelet kívánságra visszaküldöm. Válasz „Uriember” jelige alatt a kiadóba. 2205

Lila fátoly

jeligére levél van az Egyetértés kiadóhivatalában. 2205

Uri leány

jeligére levél ment az Egyetértéshez. 2225

Ajánlat

Egy

szoba, konyha, spájz butorral vagy anélkül s egy udvarra nyíló szoba kiadó. Teleki 57. 2208

Bor,

saját termelés, az ismert minőségű bakáros, literenként kapható csak 16,000 k. vasárnaponként. Poroszlai ut 53.

Halló!

1 pár talpalás 50,000 K. Családoknak minden 5-ik párt ingyen készítek. Pál, Miklós u. 55. 2210

Eleserélném

egy szoba, konyha, fűs-kamarából álló lakásom hasonlóval. Eötvös ucca 87., III. ajtó. 2211

ELSŐRENDŰ

házikoztra, bentékezésre és kihordásra úriemberek felvételnek. — Döbben: húsleves, főzélék, külön sült és tészta, este: sült kórltve és tészta. — Feltűnő olcsó árak. Társaságnak szálalék árengedmény. — Ujházy, Varga ucca 24. szám. 1339

Butorozott

ucca két szoba kiadó, esetleg konyhával. Egy mázsa eladó. Némethy, Csapó 71. 2215

Különbejáratt

jól butorozott nagy szoba kiadó. Széchenyi ucca 15., I. em. 2221

Dívtos férfi öltönyök

legjutányosabban, legmegbízhatóbban készülnék Sövényi 50 év óta fentálló férfiszabó üzletében, Méliusz tér 8. szám. 2214

Villanyos

megállónál, pormentes kerthelyiségben intelligens egyéneknek kifogástalan házi koszt olcsón kapható. Honvédtemető ucca 27. 2216

Két

ágyas butorozott szoba egy-két uri embernek kiadó. Hatvan ucca 29. 2217

Kerttervezés,

beültetés, ablak-, sirdiszítés, csokor-, koszorukötés, vágott virág, mindenféle palánt, rózsák, évelő növények olcsón Szászhartha kertészetében, Széchenyi ut 8. 2218

Nyaraló,

Boeskaikertben teljesen berendezve kiadó. Pál Gusztávné, Király ucca 5. 2219

Egy

szoba, konyha, spájzból álló lakásom elcsereinelém két szobáért, vagy hasonló lakásért. Apafi u. 32. 2220

Központon

kapualj azonnal kiadó. Ugyanott borseprő eladó. Szalma potom áron Csapó ucca 19. 2223

Annak

a háztulajdonosnak, aki egy szobát ad, jó karban tartom díjtalanul az épületét. Cim a kiadóban. 2224

Szoba,

konyha, spájz elcserelelendő Árpádtér közepében. Boldogfalva ucca 8. Simákné. 2229

Hentestanonulnak

teljesen árva fiu, erős, egészséges ajánlkozik. Árpádtér 5. 2222

Bizalmas

természetű magánügyeket, családi ügyeket a legnagyobb titoktartás mellett intéz Nagy Lajos Ügynöksége, Veres ucca 9. 2233

Üzlethelyiség

berendezéssel Csapó u. elején átadó. Cim a kiadóban. 2237

MEGJELENT!

SZATHMÁRY ZOLTÁN A DEBRECENI SZIN- HÁZ TÖRTÉNETE.

K A P H A T Ó:

„MÉLIUSZ” KÖNYVKERESKEDÉSBE

Eleserélném

Piac ucca 1 szoba és konyhas lakásomat melék uccai ugyanolyannal. Értekezhetni d. u. 3-4 óra között. Cim a kiadóban. T781

Eleserélném

főtérhez közel fekvő, két kisebb szobából és tartozékaiból álló lakásom olyan hasonló, de nagyobb lakással, hol sertesertés meg van engedve. Lehet közeli kertben is. Cim a Függetlennél. F581

A megérkezett

divatformákra legszebben fest, vasal, alakít 5 nap alatt Turul, Piac ucca 32. T799

Vidéki utamról

hazaérkeztem. Gärtner zongorahangoló. — Széchenyi ucca 15. F623

Különbejáratt

butorozott szoba tizenötödikre kiadó. Piac ucca 77. F624

Piac

központon öt helyiségből álló hölgyfodrászat, lakhatásra, valamint különböző üzemre megfelelő, berendezéssel átadó. Piac 77. F625

A Fehér-ló

étterem árai, Hunyadi ucca 1. szám. 4 fogásos menü 16,000. Vacsora menü 15,000. Naponta válsztékos villás reggei. Zóna reggeli 4000. Kis adag 7000. Egy pohár sör 4000. 1 liter kecskeméti bor 18,000. Édes rizling 20,000 egy liter, Egy liter 3 éves Hegyaljai 25,000. Ugy havi, mint napi abonenseket elfogadok. Tiszviselőknél 10% os engedmény. Társas rendezését a legolcsóbban elfogadok, külön helyiségben. Állandóan előrangú cigány zene. Tisztelettel Gazdag József vendégfős. T817

Ízletes

ebédkoszt olcsón kapható. Cserepes ucca 5. H652

Maradék

klópli-csipkék kaphatók Benyát, Péterfia 11. és Piros, Péterfia 34. 2179

Pénzkölcsönök

háza, földre és váltóra legelőnyösebben közvetít a Közvétő Bank, Piac ucca 42. 1611

שכר

husvéti kokadi bor 25 literrel feljebb literenként 17 000 koronáért kapható Széchenyi ucca 25. Weisznál. F560

30—35 millió

korona heti kamatra arany- és ékszer fedezet mellett kiadó. Cim a Függetlennél. F613

Óra,

ékszerjavításokat szakszerűen, jótállással készít Sretter, Batthyányi ucca 13. T786

Házat,

földet, szőlőt adok Vámospercsen debreceni nem kerti, családi házáért. Hívásra megjelenek Máthé János Vámospercsen. T787

Vaszertergapadot

sürgösen keresünk megvételre. Ingóságközvetítő, Hatvan u. I. 2241

Ügynököket

részletfizetéses eladásra fölveszünk. Ingóságközvetítő, Hatvan ucca 1. 2241

Tanuló

fizetéssel felvétetik. Ifj. Zelinger czimfestőnél, Kálvin tér 4. 2243

ÉRTESÍTÉS.
Urldivat szabózmomet
áthelyeztem
Piac ucca 26. sz. alá
Passage, Gambriusszal szemben.
Dus választék külföldi szövetekben.
Tisztelettel:
MORGENSTERN MANÓ.

KERES

uri ember különbejáratt uccai butorozott szobát, uri helyen ebéd-, vacsorával. Ajánlatot Egyetértés kiadóhivatalába „Tiszviselő” címre kér.

KÉT

szobás lakást keresek lelépéssel. Ajánlatok az Egyetértéshez. Esetleg egy szoba, konyhas és verandás lakást adok. 1562a

Géplakatos

tanuló felvétetik Arany Janos ucca 37. Ehrenreich Sámuel. F619

Egy

jó bizonyítványokkal ellátott volt állami altsiszt gazdaságba, uradalomba levő jobb állásokat keres április hó 1-re. Gyöngyvirág ucca 13. szám. T788

Négy,

vagy 5 szobás komfort lakást keresek átvételre a belvárosban. Cim Piac ucca, városházai trafikban. H650

Keresünk

üzletünk közepében nagy raktárnak való helyiséget, esetleg pincét. — Üvegkereskedelmi részvénytársaság, Rózsa u. 2. sz. H653

Eladás

Eladó

egy jó karban levő jég-szekrény. Balmazújváros, Szoboszlai ucca 59. 2207

Eladó

út méhcsalád országos méretű. Értekezhetni lehet Ferencz József ut 26-b. Pénzesné. 2212

Simonl ut 6.

számu ház beköltözhető három szobás lakással. nagy udvarral eladó I Bővebbet dr. Ádor ügyvédnél a helyszínen, vagy Piac u. 44. alatt. 2228

Erős

szekér, kettős eke, kaparógép, szórórosta olcsón eladó. Zápolya 3. 2231

Eladó

Hatvan uccán beköltözhető lakás és üzlethez, nagyjövendelmű bérház. Vágóhidnál 3 szobás új ház, istálló, göré, magtár, sertesakol, villanyvilágítás. Lorántffy ucca 13., beköltözhető nagy lakással, nagy udvarral. Utóbbinál értekezni. 2235

Villamos világítás

kirakat világítás, szerelési és javítási munkákat vállal, villamos felszerelési elkkeket a legelőnyösebb árak mellett árul

IFJ. NÁNÁSSY LAJOS

Péterfia ucca 37. szám. — Telefon: 12—64.

Egy

íróasztal, szekrény, írógép, hármas Wertheim kassza, kopirprés, fogas, mosdó eladó. Bika szálloda, télemelet 3. 2222

Eladó nád

az Elepen. tizezer kéve (kisebb tételekben is), kévéje háromezer korona. Érdeklődni Vértessy strandfürdőn. 2236

Gyász

miatt alig használt kosztümök, ruhák, valamint férfiruhák és cipők jutányosan eladók. Kosuth utca 26., baloldali lakás. 2238

Olesón

eladó Városi téglavetőben 282. számú ház. Értekezni Vendég ucca 72. sz. 2244

Csutka,

3000 kéve, kisebb tételekben eladó. Vigkedv Mihály 26. 2202

EGY

látható írású Curir gép olcsón eladó Egyetértésnél. 1776

Eladó

a Dfőszegi utfélen levő Györfly szőlő telepen peronospora mentes, fajtisza Rizling, Ezerjó, Kövidinka sima szőlővessző. Érdeklődni a helyszínen. 2152

Faragott

hálószoba butor sürgösen, olcsón eladó. Megtekinthető délelőtt. — Bundi u. 8. 2025

Eladó

culap, tölgysa gömbölyű, 18—26 cm. vastag, 180—200 cm. hosszúságban, kisebb tételekben is. Péterfia ucca 83. sz. H641

Eladó

perzsaszőnyegek. Honvéd u. 32., I. ajtó. T780

Boeskaikertben

nagyobb mennyiségű fajborok hordónként eladók. Takácsnál állomás mellett. H640

Hálószoba

butor, hencser, rézgyermekágy, képek, női íróasztal, edények jutányos áron eladók. Cucorkaüzletben. Hungaria kávéház mellett. H651

Autó

eladó. Üzembiztos, 6 üléses, fuvarozásra alkalmas Mathis gyártmány, teljes felszereléssel, nyolc pótgummmival negyvenöt millióért. — Megtekinthető Arany-Bika garageban. T816

Betársulnék
női szalon vagy más jó életképes meglevő üzlethez.
Igen szép lakással rendelkezem.
Cim a kiadóban.